

STICHTING CBB

**JAARVERSLAG
& FINANCIËEL JAARVERSLAG 2023**

BRAILLE.NL LEESBUTLER.NL TESTJESTEM.NL

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	4
Over de CBB	5
Missie.....	5
Visie.....	5
Doel.....	5
Grondslag.....	5
Verslag van Raad en Toezicht.....	6
Inleiding.....	6
Reglement Raad van Toezicht en College van Bestuur	6
Activiteiten	7
Bibliotheekvoorziening: de Keten Aangepast Lezen	9
Productie audio	9
Kranten en tijdschriften in braille, grootletter en digitale vorm	10
Samen lezen	11
Themakisten	12
Maatwerk	13
Verenigingsdrukwerk.....	13
Consulenten.....	13
Keten aangepast lezen in grafieken.....	14

De Vereniging CBB, Christelijke Bibliotheek voor Blinden en Slechtzienden,
is bij de Kamer van Koophandel ingeschreven onder nummer 40094076.
IBAN-rekening: NL17 INGB 0000 5032 41

CBB collectie	16
CBB collectie in grafieken.....	17
De CBB maakt communicatie voelbaar	19
Tweede kamer verkiezingen 2023	19
Nijntje Museum.....	19
Het Hilversumse stationsplein	19
Derdenwerk ik grafieken.....	20
CBB internationaal.....	21
Audio voor Suriname.....	21
Fotokalenders met braille	22
The Greatest Journey.....	22
Projecten.....	23
BAS.....	23
Spelothek	24
Hoorspel.....	24
Organisatie	25
Productie in cijfers	30
Toelichting financiële positie	33
FINANCIEEL JAARVERSLAG 2023.....	40
CONTROLE VERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT	65

VOORWOORD

“Bovenaan de bladzijde staat links in braille de naam van het boek. Het boek heet ‘Mijn kleine peuterbijbel’.

Hieronder staat een grote regenboog met dááronder Noach en een giraf.

De regenboog staat bovenaan en hij heeft wel zeven verschillende kleuren.”

Zo start de gesproken tekst van de voelbare peuterbijbel, waar wij tijdens een speciale bijeenkomst met ouders en kinderen het jaar 2023 mee begonnen; het jaar waarvan in dit document verslag wordt gedaan. Op de voelbare peuterbijbel volgden in het afgelopen jaar allerhande werkzaamheden, projecten en (re)productietaken, die allemaal nodig waren om ook in 2023 onze doelgroep weer te bedienen. In het bijzonder waren er mooie innovatieve projecten, nationaal en internationaal. Dit mooie werk is gedaan door de medewerkers en de vrijwilligers op onze locaties in Ermelo en Sneek, bij de vrijwilligers thuis en door de vrijwilligers in het land.

Op welke manieren dat is gebeurd, leest u in dit verslag. U ziet cijfers, grafieken en tabellen en leest wat we hebben kunnen doen waarvoor we ruim 110 jaar geleden zijn opgericht: iedereen met een leesbeperking helpen om volwaardig deel te kunnen nemen aan het kerkelijke en maatschappelijke leven.

We zijn alle medewerkers, vrijwilligers, donateurs en organisaties die ons steunen dankbaar voor al het waardevolle werk dat is gedaan voor mensen met een leesbeperking. Ook dank aan de Koninklijke Bibliotheek, onze ketenpartners Bibliotheekservice Passend Lezen en Dedicon en alle andere (internationale) organisaties waar we prettig mee mochten samenwerken wat weer heeft geleid tot prachtige producten.

Benieuwd hoe we onze missie in 2023 hebben omgezet in handelen? We nodigen u, dankbaar terugkijkend op het afgelopen jaar, uit tot het lezen van het jaarverslag.

ing. G.J. Cornet RI, directeur-bestuurder

A. Noordergraaf, voorzitter Raad van Toezicht

OVER DE CBB

Missie

Stichting CBB heeft als missie om lectuur en informatie toegankelijk te maken voor mensen met een leesbeperking. Iedereen heeft recht op toegang tot lectuur en informatie. De CBB zet zich hiervoor in, vanuit een protestants-christelijke levensbeschouwing.

Visie

De CBB was in het verleden een blindenbibliotheek, maar is uitgegroeid tot een veelzijdige en innovatieve stichting en blijft hierin ontwikkelen. Naast de lectuurvoorziening voor mensen met een leesbeperking in Nederland richt de CBB zich meer en meer op de samenwerking met internationale partners. Daarnaast helpt de CBB op een innovatieve manier overheden, bedrijven en organisaties hun informatie en gebouw toegankelijk te maken, zodat iedereen volledig kan participeren in de samenleving.

Doel

De stichting heeft als doel om vanuit een protestants-christelijke levensbeschouwing lectuur en informatie blijvend beschikbaar te maken voor personen met een leesbeperking, zowel in Nederland als in het buitenland. Daarnaast draagt de CBB bij aan een inclusieve samenleving door informatie en gebouwen van overheden, bedrijven en organisaties toegankelijk te maken voor personen met een leesbeperking. Hiermee draagt de CBB eraan bij dat een leesbeperking geen beperking hoeft in te houden om te participeren in het kerkelijk leven en de maatschappij.

Grondslag

De grondslag van de CBB staat vermeld in artikel 3 van de Statuten:

‘De vereniging staat op de grondslag van Gods Woord naar de uitlegging van de Drie Formulieren van Enigheid.’

Keten Aangepast Lezen

De CBB vormt samen met Stichting Dedicon en Bibliotheekservice Passend Lezen (BPL) de Keten Aangepast Lezen. Dedicon en de CBB zetten lectuur om naar passende leesvormen. BPL leent de lectuur uit. De keten wordt gesubsidieerd door de Koninklijke Bibliotheek.

VERSLAG VAN DE RAAD VAN TOEZICHT

Inleiding

Tijdens de ledenvergadering in het najaar van 2022 hebben de leden unaniem ingestemd met de wijziging van de rechtsvorm van vereniging naar stichting. Daarna is de omzetting in gang gezet en werd deze in maart 2023 afgerond. De CBB is sinds die tijd een stichting: Stichting CBB. Dit heeft tot gevolg dat de leden van de vereniging donateur van de Stichting CBB zijn geworden, de bestuursleden de Raad van Toezicht vormen en de voormalig algemeen directeur nu het College van Bestuur is. Concreet betekent dit dat de directeur de functie van directeur-bestuurder heeft gekregen.

De Raad van Toezicht voert het toezicht uit op het College van Bestuur (is directeur-bestuurder) met inachtneming van de statuten, vastgestelde regelingen en geldende wet- en regelgeving. Dit doet zij in het belang van de Stichting CBB.

De Raad van Toezicht adviseert het College van Bestuur en werkt vanuit een vastgestelde visie op toezicht en een toezichtkader. De Raad van Toezicht wijst een bevoegd accountant aan die belast wordt met de controle van de jaarrekening.

Reglement Raad van Toezicht en College van Bestuur

Tijdens het verslagjaar is er samen met een externe partij een Reglement Raad van Toezicht en een Reglement College van Bestuur opgesteld.

In het Reglement Raad van Toezicht staat beschreven vanuit welke principes en volgens welke werkwijze de Raad van Toezicht toezicht houdt op de organisatie.

Een reglement is altijd slechts een middel om een bepaald doel te bereiken. Zonder de inzet van mensen, maar bovenal zonder de zegen van de Heere, blijft het zonder resultaat.

De Raad van Toezicht wenst dat dit reglement op indirecte wijze een bijdrage mag leveren aan een goede en gezonde stichting, waarbij de toegang tot Bijbelse en christelijke lectuur voor blinden en slechtzienden centraal mag staan.

Het reglement voor het College van Bestuur is vastgesteld door de Raad van Toezicht in samenspraak met het College van Bestuur en bevat bepalingen over de bevoegdheden, verantwoordelijkheden en werkzaamheden van het College van Bestuur.

Activiteiten

In 2023 zijn er vier vergaderingen geweest van de Raad van Toezicht samen met de directeur-bestuurder. Tijdens deze vergadermomenten zijn de volgende agendapunten behandeld:

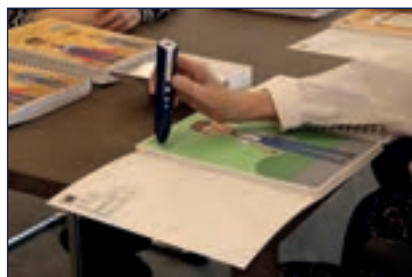
- ontwikkelingen binnen en buiten de CBB;
- aandacht voor bijzonderheden bij het personeel;
- financieel overzicht en kwartaalrapportages;
- voortgangsrapportages van de lopende projecten van de CBB;
- ontwikkelingen m.b.t. de subsidiegever de Koninklijke Bibliotheek;
- samenwerking met de ketenpartners Bibliotheekservice Passend lezen en Dedicon;
- samenwerking met overige (internationale) partijen;
- en overige zaken.

De beraadslagingen en besluiten zijn in verslagen vastgelegd. De voorzitter heeft regelmatig overleg gehad met de directeur-bestuurder.

Tijdens het verslagjaar heeft de Raad van Toezicht in aanwezigheid van een externe partij van gedachten gewisseld over de toekomstvisie en het opstellen van een toezichtkader. De nieuwe rechtsvorm van de Stichting CBB vraagt om een andere vorm van bestuur. Waar willen we als Raad van Toezicht toezicht op houden en wat zijn aandachtspunten? In 2024 zal dit verder vorm krijgen.

De Raad van Toezicht zal minstens eenmaal per jaar een vergadering houden zonder de directeur-bestuurder.

In oktober 2023 werd de eerste donateursdag in de hoofdvesting in Ermelo gehouden. Dit gebeurde in samenwerking met partners van de CBB zoals Open Doors en NCB (Nederlandse Christelijke blinden en slechtzienden Belangenvereniging). Er waren ruim 50 bezoekers en dat was het streven. Een mooie opkomst voor deze eerste donateursdag. De donateurs waren erg tevreden over de gegeven workshops en lezingen. Mede dankzij de inzet van de medewerkers en vrijwilligers mogen we terugkijken op een zeer geslaagde donateursdag.

De Raad van Toezicht is dankbaar voor de prettige samenwerking tijdens het verslagjaar met de Koninklijke Bibliotheek, de ketenpartners Bibliotheekservice Passend Lezen en Dedicon en andere (internationale) organisaties. Hierdoor zijn er mooie projecten geïnitieerd en tot stand gekomen, mede dankzij de subsidie van de Koninklijke Bibliotheek. De Raad van Toezicht spreekt de wens uit dat deze samenwerking ook de komende jaren mag blijven voortduren.

De Raad van Toezicht spreekt vanaf deze plek ook haar dank uit aan de vele vrijwilligers en de medewerkers van de CBB voor hun deskundige en betrokken inzet. Mede dankzij hen is het mogelijk om lectuur en informatie toegankelijk te maken voor mensen met een leesbeperking.

De Raad van Toezicht heeft opdracht verleend voor de controle van de jaarrekening 2023 aan Van Ree Accountants.

We mogen als Raad van Toezicht dankbaar terugkijken. Onder Gods zegen is 2023 een voorspoedig jaar geweest voor de Stichting CBB.

De heer A. Noordergraaf uit Soesterberg – voorzitter

De heer R.B. Slikkerveer uit Veenendaal – vicevoorzitter

De heer drs. R. Brouwer MSc RA RC uit Dordrecht – penningmeester

Mevrouw J.C. Wietsma-Kluijfhout uit Zwolle – secretaris

Mevrouw T.G. den Dulk-Hoffman uit Wolfheze – algemeen lid vanuit de doelgroep

Mevrouw W.A.A. van Slooten uit Amersfoort – algemeen lid.

Ermelo, 14 maart 2024

BIBLIOTHEEKVOORZIENING: DE KETEN AANGEPAST LEZEN

Stichting CBB is onderdeel van de Keten Aangepast Lezen, samen met Bibliotheekservice Passend Lezen en Dedicon. Net als Dedicon is de CBB producent voor de keten. In opdracht van, en met subsidie van de Koninklijke Bibliotheek (KB), produceert de CBB:

- gesproken boeken, kranten en tijdschriften;
- kranten en tijdschriften in braille, grootletter en digitale vorm;
- een prachtige collectie samenleesboeken;
- themakisten voor het onderwijs;
- verenigingsdrukwerk in aangepaste leesvormen voor de NCB en de Oogvereniging;
- maatwerk, documenten zoals verslagen en bijsluiters die de CBB voor klanten van Passend Lezen omzet naar de gewenste leesvorm.

Om in te kunnen spelen op de behoeften van de doelgroep krijgt de CBB subsidie voor innovatieprojecten, waarmee nieuwe producten en diensten worden ontwikkeld.

Daarnaast heeft de CBB consulenten die de doelgroep voorlichting geven en waar nodig begeleiden bij het gebruik maken van de voorziening.

Productie audio

Wat als door een oogziekte of om een andere reden lezen onmogelijk is geworden? Is het lezen van de boeken van je favoriete auteur dan voor altijd een gesloten boek? Gelukkig niet! Mede dankzij de CBB is er een grote collectie gesproken boeken beschikbaar via Bibliotheekservice Passend Lezen (BPL).

2023 is ook wat dat betreft een jaar om met dankbaarheid op terug te kijken. Het jaar begon met een achterstand vanuit 2022, maar dankzij de inzet van vele betrokken vrijwilligers is de achterstand omgezet in een voorsprong. Er zijn in 2023 729 boeken geleverd aan BPL, in opdracht van de KB. In totaal is er in opdracht van de KB 7.336 uur aan audio geproduceerd, waarvan 192 uur in het Fries in de studio's in Sneek. Bijna 1000 uur is voor rekening van kranten en tijdschriften. Al dit inleeswerk werd gedaan door 209 vrijwillige inlezers in 11 studio's in Ermelo en 2 studio's in Sneek. Zonder de inzet van onze vrijwilligers zou al dit werk niet mogelijk zijn geweest! De tweede studio in Sneek is eind 2023 gereed gekomen. De officiële opening zal plaatsvinden in 2024.

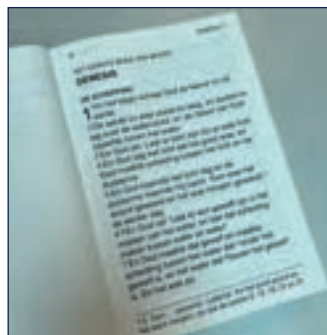
Inlezer in een opnamestudio

Kranten en tijdschriften in braille, grootletter en digitale vorm

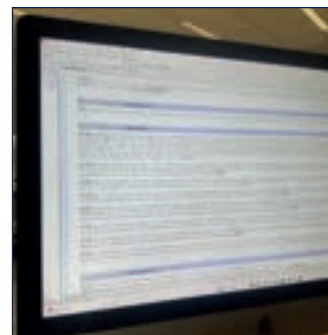
Dagelijks staan de brailleprinters bij de CBB te draaien. Grote rollen papier worden verwerkt tot keurige braillebanden. Dankzij dit werk kunnen mensen die afhankelijk zijn van braille hun favoriete krant of tijdschrift lezen. Of de radio- en televisiegids. Voordat de printers aan het werk kunnen, moeten de bestanden eerst worden aangepast en omgezet door het tekstteam. Op dezelfde manier zet het tekstteam ook grootletter om. De grootletteruitgaven worden geprint op een hoog volume copier. Minder zichtbaar, maar niet minder belangrijk zijn ook de producties van digitaal toegankelijke bestanden. Voor de Keten Aangepast Lezen zijn in 2023 3.148.066 pagina's aan braille geprint, 681.818 pagina's aan grootletter uit de printer gerold en is er voor meer dan 21 miljoen woorden aan digitale tekst verzonden.

ruim 3 miljoen
braillepagina's

bijna 0,7 miljoen pagina's
grootletter

21 miljoen woorden
digitaal

Samen lezen

De CBB heeft een unieke techniek ontwikkeld die het mogelijk maakt om écht samen te lezen, op een leuke manier. Voor Bibliotheekservice Passend Lezen zijn ook in 2023 weer 25 kinderboekjes met deze techniek omgezet: de samenlees-collectie. Vanaf begin 2024 zullen de boekjes uitgeleend worden via Passend Lezen.

Wat maakt deze 'samenleesboeken' zo speciaal?

1 Lees 8 verhalen in braille en grootletter.

2 Eenvoudige afbeeldingen die leuk zijn om te zien, maar ook voelbaar zijn.

3 Luister naar de verhalen en beeldbeschrijvingen met SAM. Zet SAM op de sticker op elke pagina en luister naar de audio.

Scan deze QR-code en u kunt naar een fragment uit de Peuterbijbel luisteren.

Themakisten

We zijn erg trots op onze Themakisten; een prachtig voorbeeld van een hybride product waar alles in zit: van audio tot braille, van grootletter tot voelbare producten, van informatie tot spelletjes. Themakisten voor het reguliere onderwijs kunnen door basisscholen worden geleend bij een openbare bibliotheek. Het is dan een kist met materialen rondom een bepaald thema. Voor kinderen met een visuele beperking was zo iets niet beschikbaar. Daarom heeft de CBB in samenwerking met Passend Lezen, en met de scholen van Visio en Bartiméus, tien themakisten ontwikkeld voor kinderen met een visuele beperking. Per themakist staat één boek centraal. Dit themaboek is in alle leesvormen beschikbaar. Elke kist draait om dit boek en het thema dat centraal staat in dit boek. Dat thema is uitgewerkt met voelbare verwerkingen, spelletjes in reliëf, voelbare informatie en educatie, een aanvullende boekenlijst en stukjes hoorspel. In 2023 zijn er 13 uitleningen geweest van de themakisten. Dat is minder dan verwacht.

Kinderen openen een themakist en zijn erg benieuwd wat er allemaal inzit.

Maatwerk

Hoe leest een blind persoon de notulen van een belangrijke vergadering? Of een bijsluiter? Veel belangrijke informatie is niet zomaar toegankelijk voor mensen met een leesbeperking. Daarom kunnen klanten van Passend Lezen gratis documenten en informatie om laten zetten naar een gewenste leesvorm als audio of braille. De CBB verzorgt deze service.

In 2023 is er voor deze service 122 uur aan audio geproduceerd en er zijn 13.540 pagina's omgezet naar braille, grootletter en digitaal toegankelijke tekst.

Verenigingsdrukwerk

De Koninklijke Bibliotheek stelt jaarlijks subsidie beschikbaar om verenigingsdrukwerk van de Oogvereniging en de Nederlandse Christelijke blinden en slechtzienden Belangenvereniging (NCB) te produceren in toegankelijke leesvormen. In 2023 was een budget beschikbaar van €43.669, waarvan €43.021 is ingezet.

Consulenten

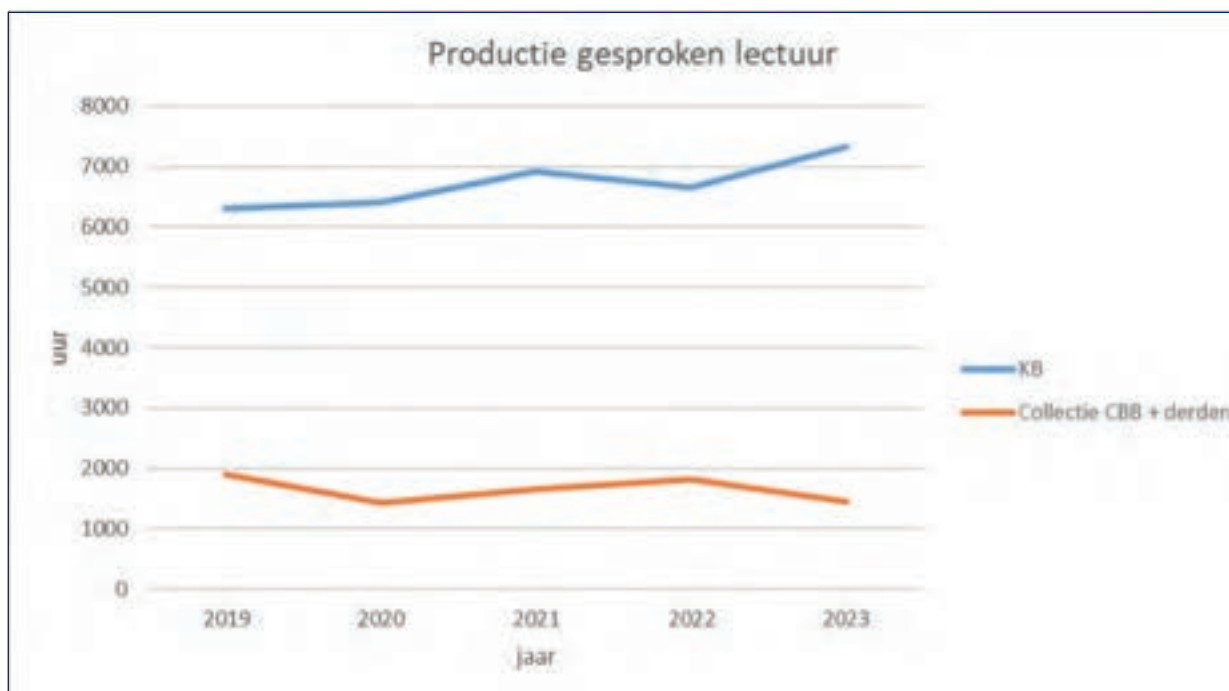
“Meneer kan weer lezen/luisteren naar de diverse kerkbladen. Ook het probleem met Passend Lezen is verholpen. Hij heeft een digitale catalogus aangevraagd.”

Dit is een van de terugkoppelingen die we kregen van onze consulenten in het afgelopen jaar. Mede dankzij hen konden wij (potentiële) klanten in het afgelopen jaar weer verder helpen. Wij zetten in 2023 onze consulenten in de provincies Gelderland, Flevoland, Friesland, Noord-Holland, Overijssel, Utrecht, Zuid-Holland en Zeeland, naast het bezoeken van particulieren, in voor het geven van voorlichtingen. Dit werd gedaan bij zeven Oogcafés, twee kerken en een zorggroep. Verder zijn consulenten twee keer met een stand aanwezig geweest op een Oogdag (evenement van de Oogvereniging) en een keer op een zorgmarkt bij een ziekenhuis. Er werd contact gelegd met een patiëntenvereniging, een welzijnsorganisatie en een ouderenbond. Deze contacten worden onderhouden en verdienen nog uitbreiding in het nieuwe jaar. Hoewel er minder aandacht is besteed aan het vergroten van het bereik van de CBB in zorginstellingen en op andere plaatsen (en consulenten daardoor minder zijn ingezet dan beoogd), hebben we toch met de genoemde activiteiten kunnen bijdragen aan het vergroten van bekendheid in de verschillende provincies.

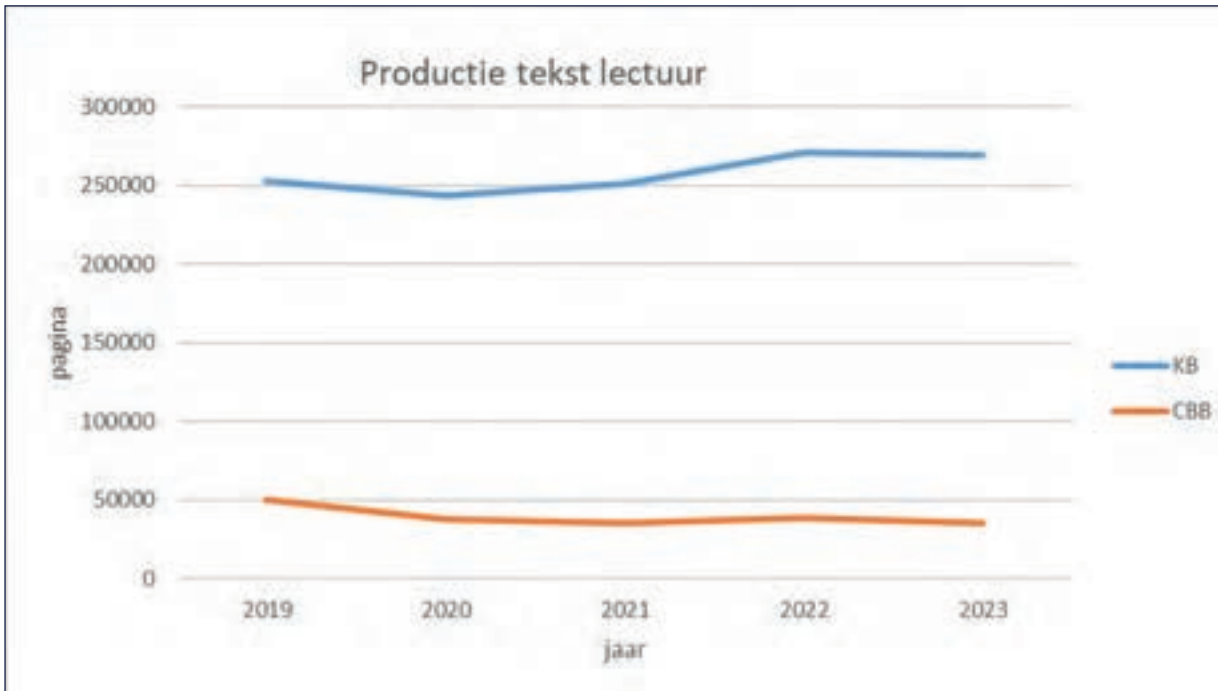
Tijdens een informatiedag voor drie nieuwe consulenten, twee ontmoetingsdagen (in maart en november) voor alle consulenten, via nieuwsbrieven en in persoonlijk contact rustten we in 2023 de consulenten toe voor het consulentenwerk. We hebben ernaartoe kunnen werken dat momenteel in het merendeel van de provincies een consulent beschikbaar is. Voor de provincies Groningen, Drenthe en Zuid-Holland is nog een consulent gewenst.

Keten Aangepast Lezen in grafieken

Grafiek 1: Audioproductie, KB vs. CBB

In 2023 is er meer gesproken lectuur geproduceerd voor Passend Lezen dan ooit. In 2022 was een kleine achterstand ontstaan in de levering. Die achterstand is dankzij de grote inzet van het audioteam en de vrijwillige inlezers omgezet in een voorsprong.

Grafiek 2: producties braille, grootletter en digitale tekst

De productie van lectuur in tekstvorm (braille, grootletter en digitale tekst) is stabiel gebleven ten opzichte van 2022. Daarbij is het goed om op te merken dat er in 2023 veel werk verzet is in een heel nieuw soort productie: de reliëfafbeeldingen voor de samenlees-collectie. De reliëfproducties zijn niet meegenomen in deze grafiek.

CBB COLLECTIE

Zoals elk mens voedsel nodig heeft, zo heeft een christen geestelijk voedsel nodig. Lezen is daarbij van groot belang. Uiteraard het lezen van de Bijbel, maar ook van allerlei andere christelijke lectuur. Daarom verzorgt de CBB een collectie Bijbels, Bijbelse dagboeken, Liedboeken, Bijbelstudies en andere christelijke uitgaven in aangepaste leesvormen, voor mensen met een leesbeperking. Daarnaast verzorgt de CBB ook vele christelijke kranten, tijdschriften en kerkbladen in aangepaste leesvorm. Breder op het gebied van toegankelijkheid zijn er bij de CBB ook producten als agenda's, kalenders en wenskaarten verkrijgbaar.

Voor 2023 had de CBB als doel om het aantal klanten te vergroten met 5% en de hoeveelheid verkochte artikelen met 10%.

Om dat doel te bereiken is er geadverteerd en is de doelgroep geïnformeerd via nieuwsbrieven, nieuwsberichten en sociale media. Er zijn prachtige nieuwe producten toegevoegd aan de collectie. Bijzonder om daarbij te vermelden zijn twee producten:

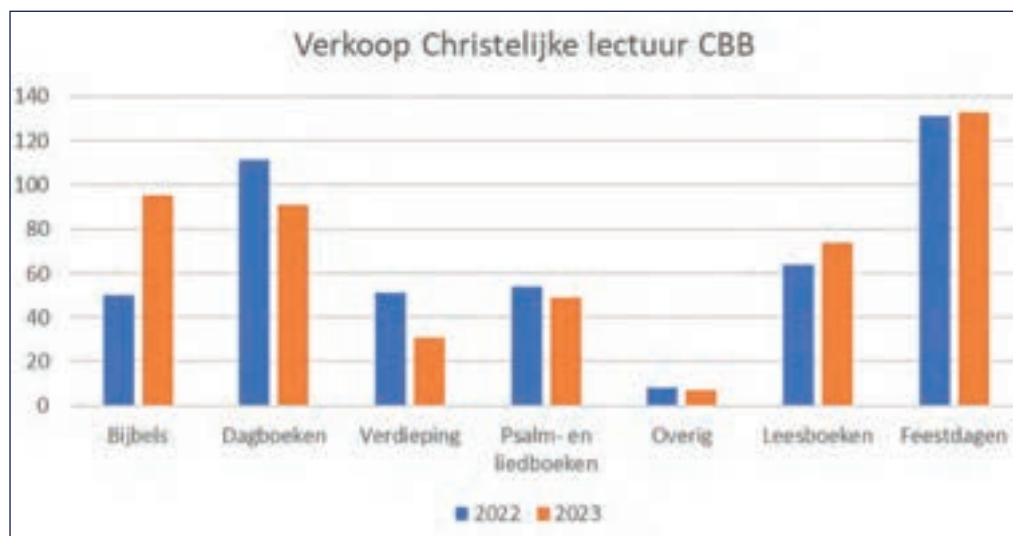
- 'Mijn kleine Peuterbijbel' van Melanie van de Peut en Michel de Boer. De CBB heeft deze Peuterbijbel bewerkt en omgezet naar een prachtige voelbare Bijbel, met dezelfde techniek als de 'samenlees' boeken. Deze prachtige voelbare Bijbel maakt het mogelijk om op een interactieve manier écht samen te lezen. Voor het eerst kunnen blinde kinderen voelbare afbeeldingen ontdekken door tast en met behulp van een beeldbeschrijving die door de meegeleverde audiopen SAM wordt voorgelezen.
- Gods Smokkelaar van Anne van der Bijl. In dit boek lees je het bijzondere verhaal van Anne van der Bijl. Het boek is bij de CBB ingelezen door een zoon van Anne.

Ondanks de inspanningen is het niet gelukt om de doelstellingen voor 2023 voor wat betreft de groei van het aantal klanten te behalen. Dit heeft verschillende oorzaken. Door met name de digitale ontwikkelingen kunnen veel mensen met een leesbeperking zich digitaal goed redden en zijn ze minder afhankelijk van de CBB voor christelijke lectuur. Daarnaast is er breder in de samenleving een trend van minder lezen. Dat is bijvoorbeeld ook terug te zien in tijdschriften die zijn gestopt en niet meer uitgegeven worden.

CBB collectie in grafieken

Grafiek 3: Verkoop Christelijke lectuur, 2022 en 2023

In grafiek 3 wordt de verkoop van verschillende categorieën christelijke lectuur in 2023 vergeleken met de verkoop in 2022. Wat opvalt, is dat er in 2023 aanzienlijk meer Bijbels zijn verkocht. De verkoop van kalenders en kaarten (niet opgenomen in grafiek 3) is gedaald. Voor wat betreft de kaarten is dat te verklaren doordat er in 2022 nog gratis kaarten te bestellen waren. Ook de verkoop van dagboeken is gedaald. Het is niet duidelijk wat hier de reden van is. Zie voor de verkoopcijfers ook Tabel 1.

Verkoopcijfers	2022	2023	Percentage groei
Christelijke lectuur	469	480	2%
Kaarten & kalenders	1527	1361	-11%
Totaal Collectie	1996	1841	-8%

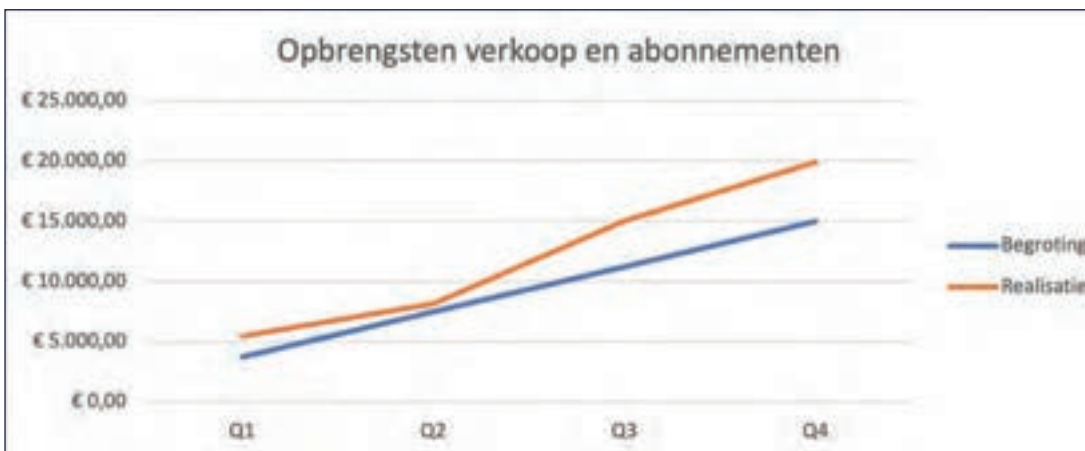
Tabel 1: Verkoopcijfers

Grafiek 4:

De ontwikkelingen van het aantal abonnement op kranten en tijdschriften in de collectie van de CBB in 2023

Het aantal abonnementen op kranten en tijdschriften van de CBB daalde lange tijd. De laatste maanden van 2023 is de daling omgezet in een lichte stijging. Dit trad op, ondanks dat verschillende tijdschriften vanuit de uitgever gestopt zijn.

Grafiek 5: De opbrengsten uit de collectie van de CBB, in relatie tot de begroting

De opbrengsten uit verkoop en abonnementen waren in 2023 € 19.931,03. Rekening houdend met een verwachte jaaropbrengst van €15.000 is dat een hele mooie opbrengst. De hoge opbrengst komt deels door prijsstijgingen, veroorzaakt door de gestegen kosten, en deels doordat er veel Bijbels zijn verkocht, wat relatief dure producten zijn.

DE CBB MAAKT COMMUNICATIE VOELBAAR

De CBB zet niet alleen lectuur om, maar wil breed een bijdrage leveren aan toegankelijkheid. Bijvoorbeeld door musea te helpen met braille, audio en reliëfproducten. Of door de productie van visitekaartjes met braille. Of wat te denken van de veiligheidsinstructies in braille en een voelbaar vluchtplan voor het vliegtuig, zodat ook blinden die kunnen lezen? Via braille.nl zet de CBB zich breed in voor toegankelijkheid van informatie. Hieronder wordt een aantal mooie opdrachten uitgelicht.

Herziene Statenvertaling

In opdracht van Stichting Herziening Statenvertaling heeft de CBB de Herziene Statenvertaling (HSV) opnieuw ingelezen. Er bestond al een audioversie van de HSV, maar sinds de productie van de eerste audioversies zijn er enkele revisies geweest. Met de nieuwe productie is de HSV-luisterbijbel weer actueel. De luisterbijbel is te beluisteren via verschillende kanalen, bijvoorbeeld via Bijbel-apps op een smartphone. Voor de doelgroep van de CBB is er uiteraard ook een Daisyvariant beschikbaar.

Tweede Kamerverkiezingen 2023

Op 22 november zijn er verkiezingen geweest. In opdracht van Procura heeft de CBB kandidatenlijsten ingelezen en gemonteerd en omgezet naar braille.

Delubas

Voor uitgeverij Delubas is er in 2023 veel schoolmateriaal ingelezen.

Nijntje Museum

Op 22 juni 2023 is het vernieuwde Nijntje Museum in Utrecht opengegaan. Voor kinderen met een beperking is onder andere rekening gehouden met kleurcontrasten, tactiele materialen en spellen in reliëf. Er is voor hen veel te voelen en te ruiken. De CBB is gevraagd om dit materiaal te maken. En dat hebben we uiteraard met heel veel plezier gedaan!

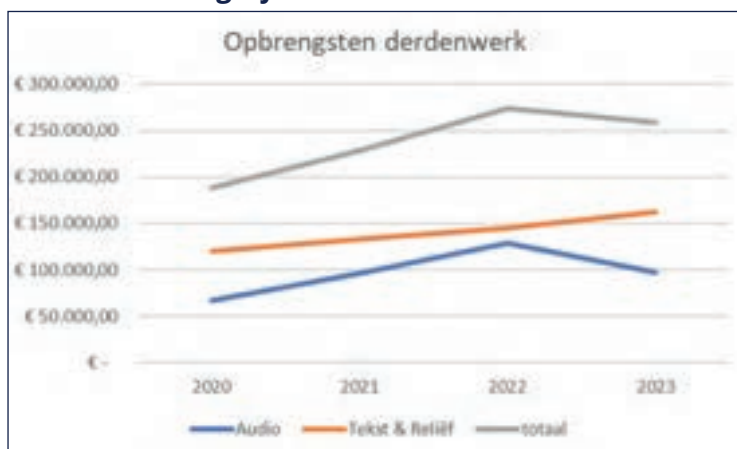

Het Hilversumse stationsplein

In opdracht van Campaign Company maakten we een brailleplattegrond van het stationshart van Hilversum.

Derdenwerk in grafieken

Grafiek 6: Opbrengsten derdenwerk. Weergegeven is het totaal en de opbrengsten voor de afdelingen Tekst & Reliëf en Audio, over de jaren 2020 -2023.

De CBB heeft als doel om de omzet in het derdenwerk (dat wil zeggen opdrachten los van het bibliotheekwerk en de eigen collectie) met 10% te vergroten. Vorig jaar is dat ruimschoots gelukt (31%), met name dankzij de productie van extra titels voor Passend Lezen. In 2023 zijn er geen extra titels voor Passend Lezen geproduceerd en moest er voor de KB een achterstand uit 2022 ingehaald worden, waardoor er minder capaciteit beschikbaar was. Mede daardoor is de omzet in het derdenwerk minder dan in 2022. Er is nog wel een groei van 16,25% ten opzichte van 2021, met name door mooie opdrachten die door de afdeling Tekst & Reliëf zijn uitgevoerd, onder meer voor de Zwitserse organisatie Mission Evangélique Braille (MEB) en verschillende musea. Ook voor de Oogvereniging is er veel geproduceerd.

CBB INTERNATIONAAL

Audio voor Suriname

Van 2021 tot 2023 liep het project 'Audio voor Suriname'. Dit project was een samenwerking tussen de Nationale Stichting voor Blinden en Slechtzienden in Suriname (NSBS), Stichting Boekenportaal Suriname (SBS) en de CBB. Het belangrijkste doel was het opbouwen van een basiscollectie Surinaamse lectuur in gesproken vorm en deze beschikbaar maken voor blinden en slechtzienden in Suriname.

Het project heeft een aantal belangrijke resultaten opgeleverd:

- De opbouw van een collectie van meer dan 60 titels Surinaamse lectuur in gesproken vorm.
- De uitleen van deze 'start-collectie' via een app en via kleine afspeelapparaten die te verkrijgen zijn bij de bibliotheek van NSBS.
- De installatie van een studio in Suriname, zodat de collectie ook in Suriname verder kan worden uitgebreid.

Meer dan 40 Surinamers met een leesbeperking maken inmiddels actief gebruik van deze audiocollectie. Met de afronding van het project is er een samenwerkingsovereenkomst getekend tussen de CBB en NSBS. De samenwerking heeft de volgende doelstellingen:

- De uitbreiding en diversificatie van de beschikbare lectuur in aangepaste leesvormen, waaronder audio, braille, grootletter en reliëf.
- Het vergroten van het bereik van deze aangepaste lectuur onder de doelgroep in Suriname.
- Het bevorderen van de participatie van kinderen met een visuele beperking in het onderwijs.

Fotokalenders met braille

Jaarlijks maakt de CBB een prachtige fotokalender met braille voor het Bijbelgenootschap van Costa Rica. Deze kalender draagt vooral bij aan bewustwording rondom inclusiviteit. Blinde en slechtziende kinderen krijgen de kalenders mee naar huis via school. De kalender is bruikbaar voor het hele gezin en laat daarmee zien dat het mogelijk is dat ook blinden gewoon meedoen. In 2023 is voor het eerst ook een fotokalender met braille voor het Bijbelgenootschap van Tanzania gemaakt.

The Greatest Journey

Al jaren is er contact met Samaritan's Purse, een grote Amerikaanse organisatie. Voor Samaritan's Purse zetten we een Bijbelstudieboekje voor kinderen om: *The Greatest Journey*. We doen dit met behulp van de technieken van het samenlees-concept. Een eerste hoofdstuk van dit boekje is getest in Liberia en op de Filipijnen. In 2023 is het concept definitief vastgesteld en is de productie gestart. In eerste instantie is er een opdracht gekomen voor 10 tekstboeken en 45 werkboeken. De boeken zullen in 2024 worden afgerond. Deze eerste producties zijn bestemd voor Liberia en de Filipijnen, voor de scholen waar eerder is getest. Daarna zal er ook voor andere blindenscholen wereldwijd worden geproduceerd, ook in andere talen.

PROJECTEN

BAS

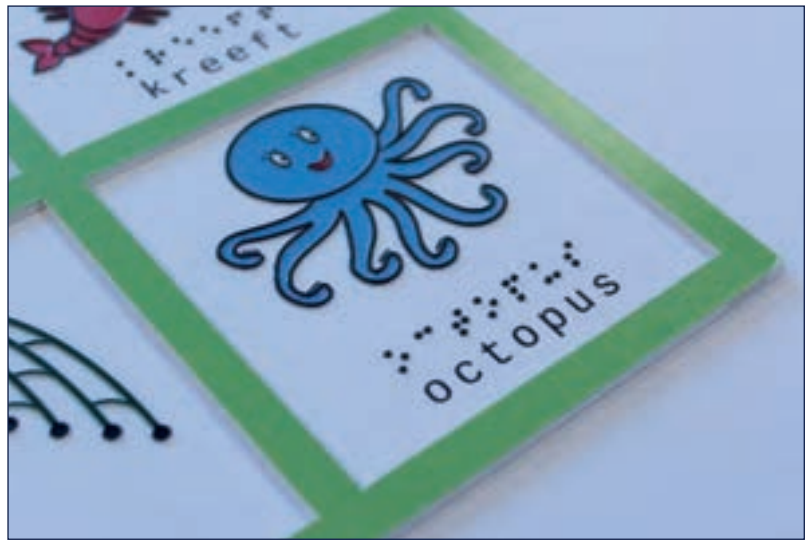
Een eenvoudig te bedienen apparaat, toegankelijk voor iedereen, ook voor wie niet digitaal vaardig is. Dat was de focus die we hadden in de ontwikkeling van BAS, een speler waarvan het prototype in het afgelopen jaar getest is. Met de uitkomsten van de testfase werd BAS verder ontwikkeld. Zo was de speler aan het eind van 2023 gereed voor gebruik. We bereidden ons in de laatste maanden van het jaar voor op het verhuren van BAS. Daarvoor stelden we een marketingplan en een huurovereenkomst op, werd er een bijeenkomst voor consultants georganiseerd, die een rol gaan spelen bij BAS, en werd er alvast extern gecommuniceerd over deze speler. Met al deze voorbereidingen hopen we in 2024 meer mensen deze ervaring te kunnen bieden: "BAS biedt mij de mogelijkheid om zelfstandig te blijven lezen, omdat ik nu niet hoeft te vragen of iemand het mij voorleest."

Audiospeler BAS toegankelijk voor iedereen

Spelothek

Spelen is voor kinderen (en volwassenen) een belangrijk onderdeel van het dagelijkse leven. Spelen bevordert de ontwikkeling. Voor kinderen en volwassenen met een visuele beperking is het spelen van spellen echter niet vanzelfsprekend. Als CBB hebben we daarom dit jaar onderzocht of er binnen de doelgroep behoefte is aan het opzetten van een Spelothek voor kinderen en volwassenen met een

leesbeperking. Aan het onderzoek namen ruim honderd personen deel, waarvan het merendeel iemand met (een kind met) een visuele beperking. Een kleiner deel van de deelnemers is ambulante begeleider. Tijdens het onderzoek bleek een grote betrokkenheid van de deelnemers en een grote behoefte aan meer toegankelijke spellen. In januari 2024 werd het rapport van het onderzoek geschreven. In welke vorm aan dit onderzoek precies vervolg wordt gegeven, is op het moment van schrijven van dit jaarverslag nog niet bekend. Dit is ook een onderwerp dat binnen de Keten-PPB verder zal moeten worden afgestemd.

Hoorspel

Wat een film is voor een ziend kind, is een hoorspel voor iemand die blind is. Graag geven wij ook blinde kinderen de beleving van een verhaal, met verschillende personages, muziek en allerlei (omgevings)geluiden. Daarom zetten wij ons in 2023 in voor de productie van een hoorspel bij een kinderboek. Wij deden dit bij het kinderboek 'Raadsels rond de molen', geschreven door Janny den Besten. In augustus vonden de opnames plaats in onze studio met de kinderen die meewerkten aan dit hoorspel. Er wordt bij het schrijven van dit jaarverslag nog gewerkt aan de montage van het hoorspel, zodat het een mooi geheel wordt van tekst, muziek en ander geluid. De verwachting is dat het hoorspel in het voorjaar van 2024 gereed is.

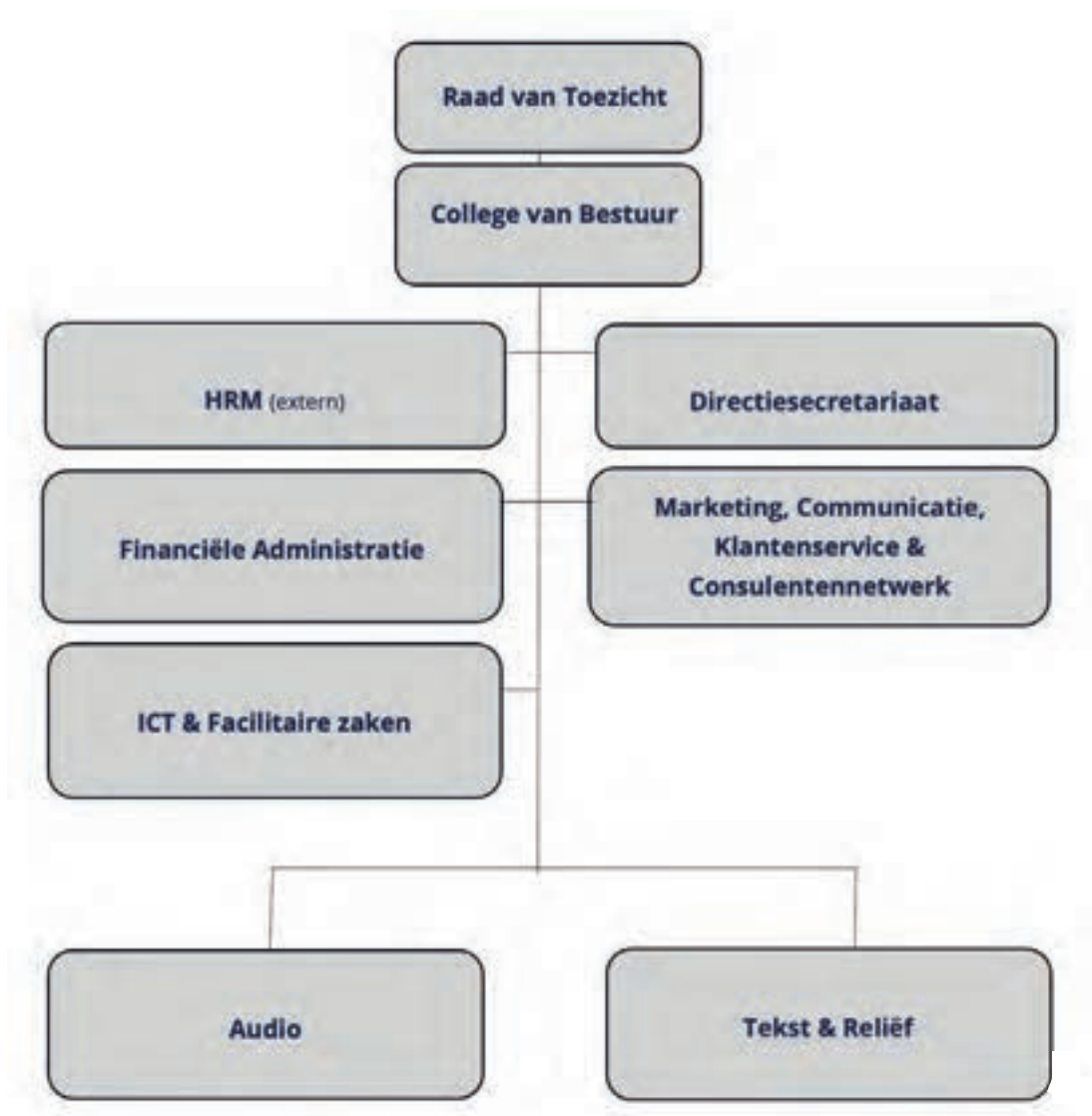
ORGANISATIE

De Stichting CBB is een zelfstandige organisatie met een Raad van Toezicht en een College van Bestuur (directeur-bestuurder).

De organisatie bestaat uit de afdelingen ICT & Facilitaire Zaken, Audio, Tekst & Reliëf, Marketing, Communicatie, Klantenservice & Consulentennetwerk en het directiesecretariaat en de financiële administratie.

Het managementteam wordt gevormd door de directeur-bestuurder en de afdelingshoofden ICT & Facilitaire Zaken, Audio, Tekst & Reliëf en Marketing, Communicatie en Klantenservice.

Het organigram van de CBB zag er op 31 december 2023 als volgt uit:

Raad van Toezicht Stichting CBB

De samenstelling van de Raad van Toezicht en van het College van Bestuur was op 31 december 2023 als volgt:

De heer A. Noordergraaf – voorzitter

De heer R.B. Slikkerveen – vicevoorzitter

De heer drs. R. Brouwer MSc RA RC – penningmeester

Mevrouw J.C. Wietsma-Kluijfhout – secretaris

Mevrouw T.G. den Dulk-Hoffman – algemeen lid vanuit de doelgroep

Mevrouw W.A.A. van Slooten – algemeen lid.

Het College van Bestuur wordt gevormd door de heer ing. G.J. Cornet RI (directeur-bestuurder).

De Raad van Toezicht bestaat uit tenminste vijf leden. Zij worden gekozen voor een termijn van vier jaar. Na deze termijn kan men aftreden of zich herkiesbaar stellen. Er is geen maximale zittingstermijn.

De Raad van Toezicht benoemt uit haar midden een voorzitter, vicevoorzitter, penningmeester en secretaris conform de statuten van de Stichting CBB.

Rooster van benoeming leden Raad van Toezicht

Naam	Functie	benoeming	Herbenoembaar/aftredend
A. Noordergraaf	voorzitter	01-12-2012 04-06-2016 01-10-2020	1-10-2024
R.B. Slikkerveen	vicevoorzitter	01-01-2022	01-01-2026
R. Brouwer	penningmeester	05-11-2011 28-11-2015 22-06-2019 juni 2023	juni 2027
J.C. Wietsma-Kluijfhout	secretaris	30-11-2013 17-06-2017 01-11-2021	1-11-2025
T.G. den Dulk-Hoffman	algemeen lid vanuit de doelgroep	21-05-2011 30-05-2015 22-06-2019 juni 2023	juni 2027
W.A.A. van Slooten	algemeen lid	01-01-2022	01-01-2026

Personeel

Op 31 december 2023 waren er 29 personeelsleden (22 fte) in dienst bij de CBB, verdeeld over de vestigingen in Ermelo en Sneek. Naast de parttime en fulltime CAO-medewerkers zijn er ook 2 WsW-medewerkers gedetacheerd bij de CBB.

Tijdens het verslagjaar mochten we 4 nieuwe medewerkers verwelkomen, de detacheringsovereenkomst van een WsW-medewerker omzetten in een CAO-dienstverband en van 3 medewerkers en 1 WsW-medewerker hebben we afscheid genomen.

Vrijwilligers

Vrijwilligers zijn van onschatbare waarde voor de CBB. Mede dankzij hun professionele en flexibele inzet kunnen we onze klanten bedienen. Op 31 december 2023 waren er 260 vrijwilligers werkzaam bij en voor de CBB en onze doelgroep. Of het nu gaat om het inlezen van boeken, tijdschriften en overige lectuur en informatiemateriaal, het geven van voorlichting bij mensen thuis, het onder de aandacht brengen van de mogelijkheden die de CBB en Bibliotheekservice Passend Lezen bieden of om andere vrijwilligerstaken, de CBB kan niet zonder vrijwilligers.

Beloningsbeleid

De CBB valt onder de CAO Openbare Bibliotheken. Het beloningsbeleid voor de directie en de medewerkers is conform deze CAO. De CAO voor Openbare Bibliotheken is te vinden op www.debibliotheken.nl.

De leden van de Raad van Toezicht ontvangen geen bezoldiging voor hun werkzaamheden. Dit is een bewuste keuze om het vrijwillige karakter en de betrokkenheid te accentueren. Er is wel een vergoeding voor inzet en kosten. De hoogte hiervan wordt ieder jaar bepaald. De stichting verstrekt de belastingdienst hiervan een opgave in geval de vergoeding hoger is dan de maximum grenzen die hiervoor zijn vastgesteld door de belastingdienst.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim bij de CBB bedroeg in 2023 2,91% in totaal. Dit is een combinatie van kortdurend en lang verzuim. Dit is ook te zien in de ziekmeldfrequentie. Deze is gedaald naar 0,84. Het verzuimpercentage ligt onder het landelijk gemiddelde (gegevens CBS 4,8% Q3 2023).

Bij begeleiding van zieke medewerkers werd gebruik gemaakt van de diensten van MKBasics.

Vertrouwenspersoon ongewenste omgangsvormen

In de Arbowet wordt onder ongewenste omgangsvormen verstaan: seksuele intimidatie, agressie en geweld, pesten en discriminatie. Kortgezegd: alle vormen van ongewenst gedrag, onheuse bejegening door collega's of leidinggevenden binnen een organisatie. Iedereen die (vrijwillig) werkzaam is bij de CBB, kan een beroep doen op de vertrouwenspersoon.

Tijdens het verslagjaar is er geen beroep gedaan op de vertrouwenspersoon van MKBasics op het gebied van ongewenste omgangsvormen. Daarnaast zijn er geen formele klachten ingediend en zijn er geen acties ondernomen door de vertrouwenspersoon.

AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming)

De CBB neemt de privacy van de persoonsgegevens van haar klanten en relaties zeer serieus. Daarom zijn deze gegevens adequaat beveiligd en beschermd tegen ongeautoriseerd gebruik, ongeautoriseerde toegang, wijziging en onrechtmatige vernietiging. Indien nodig worden de (beveiligings)maatregelen aangescherpt.

De medewerkers zijn tijdens het verslagjaar (opnieuw) geïnstrueerd om deze op te volgen. De functionaris gegevensbescherming en de leidinggevenden van de medewerkers houden hier toezicht op. De functionaris gegevensbescherming noteert de acties in het lopende jaar in het Logboek AVG. Het Privacybeleid van de CBB is te vinden op www.cbb.nl.

Opleidingen

Persoonlijke ontwikkeling is belangrijk binnen de CBB. Medewerkers worden gestimuleerd om opleidingen en trainingen te volgen om zich te ontwikkelen in de huidige functie of ter voorbereiding op toekomstig werk. In 2023 zijn er diverse activiteiten ondernomen op het gebied van coaching en training van de medewerkers.

Personeelsbijeenkomsten

Volgens de rijksoverheid is een ondernemingsraad met minder dan 50 medewerkers niet verplicht. Dan is een personeelsvertegenwoordiging verplicht als de meerderheid van de medewerkers daarom vraagt. De CBB heeft minder dan 50 medewerkers in dienst. Tijdens elke personeelsbijeenkomst vraagt de directeur aan de medewerkers of zij een personeelsvertegenwoordiging willen vormen. Tot nu toe is daar geen belangstelling voor.

HRM

Voor Human Resource Management werd de CBB in 2023 bijgestaan door de expertise van een externe specialist.

Financiële ondersteuning

Voor de ondersteuning bij het opstellen van financiële rapportages en de jaarrekening en de controle op de P&C-cyclus is de CBB bijgestaan door de expertise van een extern financieel adviseur.

BHV

Er zijn zeven gediplomeerde BHV-ers (bedrijfshulpverleners) en een EHBO-er, om indien nodig, hulp te bieden bij ongelukken en calamiteiten. Door het bijwonen van herhalingscursussen, praktijk- en theorie-avonden, houden deze medewerkers hun deskundigheid op peil.

Er is in 2023 door de verbouwingwerkzaamheden geen ontruimingsoefening gehouden.

Klachten

Tijdens het verslagjaar zijn er geen officiële klachten ingediend bij de directie over de dienstverlening van de CBB. Volgens het klachtenreglement kunnen klachten telefonisch maar bij voorkeur schriftelijk worden ingediend bij de directeur. Op www.cbb.nl is het klachtenreglement opgenomen.

Renovatie pand

De renovatie van het pand is tijdens het verslagjaar afgerond. De kantoor- en productieruimtes zijn gerenoveerd, de keuken is vernieuwd en vanaf de bovenverdieping is de noodtrap in ere hersteld. Hiermee is de noodvoorziening weer in orde.

De toiletgroepen worden buiten de renovatie gehouden. Als er in de toekomst (bijvoorbeeld in het geval van corona) opnieuw 1,5 meter afstand gehouden moet worden, zullen de toiletgroepen vergroot moeten worden om deze afstand te kunnen garanderen.

Verbouwing locatie Sneek

Onze locatie in Sneek is verbouwd en er is een tweede opnamestudio gebouwd, zodat er meer (Friese) lectuur ingelezen kan worden voor onze doelgroep. Begin 2024 vindt de officiële opening plaats door de Commissaris van de Koning van Fryslan.

PRODUCTIE IN CIJFERS

Voor de lezers van Bibliotheekservice Passend Lezen zijn op basis van een prestatieovereenkomst met de Koninklijke Bibliotheek boeken, kranten, tijdschriften en maatwerk omgezet in passende leesvormen. De activiteiten voor de KB in 2023 betroffen de volgende onderdelen:

Eindafrekening instellingssubsidie 2022, versie 1.0 (nalevering 2023)											
cat.	omschrijving	Subsidie aanvraag 2022				Resultaat 2023			Afwijkingen t.o.v. overeenkomst		
		bedragen				bedragen			bedragen		
		aantal	tarief	bedrag	rubriek totaal	aantal	bedrag	rubriek totaal	aantal	bedrag	rubriek totaal
1	Algemene lectuur, productie van gesproken boeken										
1a	Productie gedistribueerd van gesproken boeken (minuten) nalevering 2022	18.250	€1,81	€33.033		18.250	€33.033		18.250	€33.033	
					€33.033			€33.033			
	Totaal exclusief BTW (BTW is in 2022 al verrekend/afgedragen)				€33.033			€33.033			€0
	Systeembeheerder 2 / aangevuld en gecontroleerd door Gerard Comet										
d.d.	2024-01-02 / 2024-01-15										

Eindafrekening instellingssubsidie 2023, versie 1.2

cat	omschrijving	Subsidie aanvraag 2023				Resultaat 2023			Afwijkingen t.o.v. oorspronkelijk		
		bedragen				bedragen			bedragen		
		aantal	tarief	bedrag	subsidie totaal	aantal	bedrag	subsidie totaal	aantal	bedrag	subsidie totaal
1	Algemene lectuur, productie van gesproken boeken										
1a	Productie gesproken en in gesproken vorm (minuten)	335.000	€1,85	€618.750		335.201	€620.122		201	€372	
1b	Distributie gesproken boeken via BAS (BAS kaartjes)		€0,29			13	€4		13	€4	
				€618.750			€620.126				€376
2	Omwerken van teksten en tijdschriften										
2a	Productie van k&f in gesproken vorm (minuten)	58.700	€0,80	€46.960		58.152	€47.322		452	€362	
2b	Reproductie en verzending k&f gesproken (cd-rom)	13.000	€0,29	€3.770		12.431	€3.605		-569	-€165	
2b-I	Distributie k&f gesproken vorm (upload its steaming)	378	€0,20	€75,60		390	€78,00		12	€2,40	
2b-II	Distributie gesproken boeken via BAS (BAS kaartjes)		€0,29			326	€94,54		326	€94,54	
2c	Productie van k&f naar ZedKi (per 100 woorden)	202.000	€1,37	€276.740		207.949	€284.945		5.949	€8.205	
2c-I	Omzetten ZedKi naar Braille (per 100 woorden)	197.000	€0,28	€55.160		212.845	€59.595		15.845	€4.435	
2c-II	Omzetten ZedKi naar Grootletter (per 100 woorden)	123.000	€0,28	€34.440		148.992	€41.518		25.992	€7.078	
2c-III	Omzetten ZedKi naar Digitaal (per 100 woorden)	0	€0,03	€0		0	€0		0	€0	
2c-IV	Omzetten ZedKi naar EKT (per 100 woorden)	210.000	€0,29	€60.900		200.478	€58.134		-9.422	-€2.766	
2d	Reproductie en verzending van k&f in braille (pagina's)	3.250.000	€0,10	€325.000		3.128.436	€312.843,60		-121.564	-€37.156,40	
2d-I	Distributie EKT (upload)	890	€4,90	€4.361		936	€4.581,60		46	€220,60	
2d-II	Distributie k&f digitaal tekst	0	€0,08	€0		0	€0		0	€0	
2f	Reproductie en verzending k&f in grootletter (pagina's)	630.000	€0,07	€44.100		681.536	€47.707,52		51.536	€3.607,52	
				€742.850			€745.650,62				€2.800,62
3	Omwerken van muziek										
3a	Productie van muziek in gesproken vorm (minuten)	7.500	€2,30	€17.250		7.300	€16.790		-200	-€460	
3b	Reproductie en verzending van muziek in gesproken vorm (CD-ROM)	200	€0,29	€58		219	€63,42		19	€5,42	
3b-I	Distributie muziek & sheet via BAS (BAS kaartjes)		€0,29			740	€213,60		740	€213,60	
3c-3e	Productie van muziek naar ZedKi	12.000	€1,37	€16.440		11.157	€15.285,09		-843	-€1.154,91	
3c-I	Omzetten ZedKi naar Braille (per 100 woorden)	13.000	€0,28	€3.640		13.145	€3.680,60		145	€40,60	
3c-II	Omzetten ZedKi naar Grootletter (per 100 woorden)	1.000	€0,08	€80		274	€76,72		174	€48,72	
3c-III	Omzetten ZedKi naar Digitaal (per 100 woorden)	500	€0,03	€15		75	€2,25		25	€0,75	
3d	Reproductie en verzending van muziek in braille (pagina's)	17.000	€0,10	€1.700		19.629	€2.139,18		2.629	€283,18	
3f	Reproductie en verzending muziek in grootletter (pagina's)	280	€0,07	€19,60		280	€21,56		0	€2,96	
				€38.050			€38.403,67				€353,67
4	Omwerken van wetenschappelijk werk										
4a	Productie en reproducties voor NCB en Openening			€43.898			€43.021				-€877
5	Samenlees collectie, nieuw product (innovatie) vanaf 2021										
5a-I	Productie Tekst & Relief - Productie relief tekening	590	€114,00	€67.260		590	€67.944		40	€4.684	
5a-II	Productie Tekst & Relief - Productie grootletter combidruk (pagina)	1.100	€0,30	€330		1.578	€473,46		478	€143,46	
5a-III	Productie Tekst & Relief - Braille combidruk (pagina)	1.100	€0,30	€330		937	€271,11		-163	-€48,89	
5a-IV	Productie Tekst & Relief - Productie beeldbeschrjving	590	€0,50	€295		576	€288		-14	-€7	
5b	Productie audio (pagina)	1.725	€4,60	€7.935		1.365	€6.262,50		-360	-€1.672,50	
5b-I	Reproductie - reproductie relief (pagina)	2.875	€0,40	€1.150		3.120	€1.248		245	€96	
5b-II	Reproductie - reproductie grootletter combidruk (pagina)	5.875	€0,17	€1.000		7.890	€1.341,30		2.015	€341,30	
5b-III	Reproductie - reproductie braille combidruk (pagina)	5.700	€1,35	€7.695		4.665	€6.296,25		-1.035	-€1.398,75	
5b-IV	Reproductie - reproductie audioden SAM (exemplaar)	125	€34,40	€4.300		125	€4.310		0	€10	
5c-I	Nabewerken platen (pagina)	5.700	€1,65	€9.405		6.960	€11.484		1.260	€2.079	
5c-II	Nabewerken samenbogen (band)	125	€4,82	€602,50		100	€471		-25	-€131,50	
5e-I	Distributie - opslag (boek)	250	€1,39	€347,50		280	€389,20		30	€41,70	
5e-II	Distributie - uitleen (boek)	120	€3,52	€422,40			€0		-120	-€422,40	
	correctie, onbestede zaak buiten CBG						€4.034			€4.034	
5e-III	Distributie - schoorsteen (boek)						€0			€0	
5f	Stelprofiel reparatie / herstel hergegeven boek en pennen			€ 5.000			€0			-€5.000	
	correctie, onbestede zaak buiten CBG						€5.000			€5.000	
	Correctie overschrijving van tarieven per titel naar tarieven per onderdeel					€148.878				€148.878	
						-€38.230				€110.648	
				€132.748			€182.738			€50.000	€19.890
6	Themakisten / thema materialen										
6a	reproductiekosten themakisten/materiaal										
6b	Distributie - kosten van uitleeningen inclusief controle	50	€30,60	€1.530		12	€307,56		-38	-€1.222,44	
6c	Kosten van schoorsteen en herreproductoren (stelprofiel)			€ 5.000			€0			-€5.000	
	correctie, onbestede zaak buiten CBG						€5.164			€5.164	
6e	reproductiekosten speltheek / ambulant begeleiding (spelboek)			€13.792			€0			-€13.792	
						€ 20.324		€5.932			-€13.792
7	Consulenten										
	Bijlage in het oorspronkelijk 70% PB en 30% Storting			€ 28.588			€ 19.918			-€8.670	
	correctie, onbestede zaak buiten CBG						€ 8.669			€8.669	
				€28.588			€28.587			-€1	
Totaal exclusief BTW				€1.624.376			€1.632.060				€7.684
BTW Leeg				€143.621							
BTW Hoog				€5.000							
Totaal inclusief BTW				€1.773.000							
Opgesteld	Systembeheerder 2 / versie 2 en gecontroleerd door Gerard Cornelis										
d.d.	2024-01-02 / 2024-01-26										

Afrekening instellingssubsidie 2022, versie 1.2 (levering 2023)

cat	omschrijving	subsidie aanvraag	realisatie 2023	afwijking
			bedragen	
	project themakisten (onderdeel verhoging subsidieplafond)	€ 25.688		
	transport saldo instellingssubsidie 2023		€ 7.683	
	Spelothek onderzoek		€ 5.210	
	Spelothek producties		€ 9.216	
1b+2b+	Implementatie BAS kaartjes t.b.v. BPL producties		€4.050	
	Totaal exclusief BTW (BTW is in 2022 al verrekend/afgedragen)	€25.688	€ 26.159	€471
	BTW Laag	€2.312		
	Totaal exclusief BTW (BTW is in 2022 al verrekend/afgedragen)	€28.000		
Opgesteld G.J. Cornet				
d.d. 26-1-2024				

Totaal overzicht verantwoording subsidies 2023, versie 1.0

omschrijving	subsidie exclusief BTW	BTW	subsidie inclusief BTW
Instellingssubsidie 2022	€ 33.033	is verrekend in 2022	
Instellingssubsidie 2022 verhoging spelothek	€ 25.688	€ 2.312	€ 28.000
Instellingssubsidie 2023	€ 1.624.376	€ 149.624	€ 1.774.000
Productietoeslag 2023	€ 44.037	€ 3.963	€ 48.000
Prijs-/looncompensatie 2023	€ 145.045	€ 0	€ 145.045
Totaal subsidie 2023	€ 1.872.178	€ 155.900	€ 2.028.077

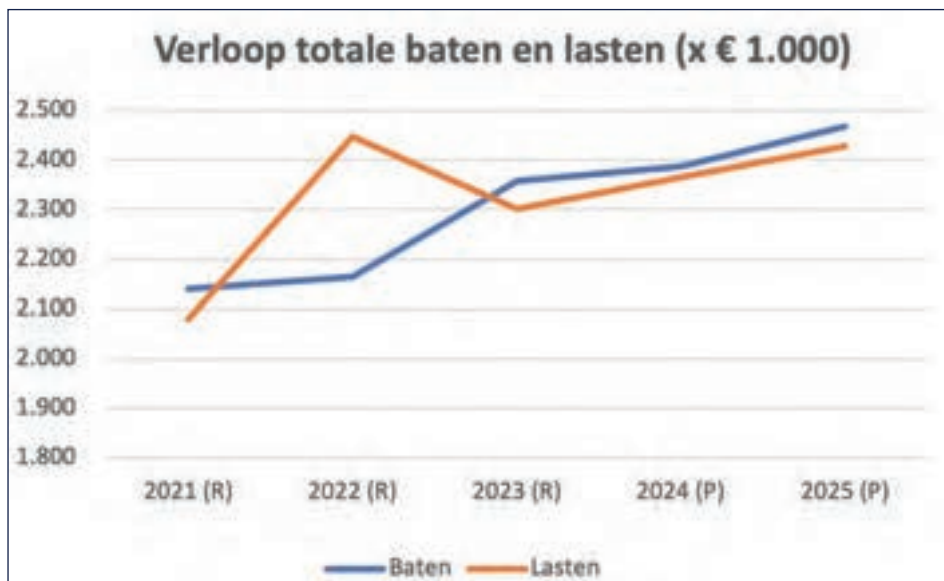

TOELICHTING FINANCIËLE POSITIE

Analyse saldo van baten en lasten

De baten van de CBB bestaan grotendeels uit bijdragen van de KB (2023: 79%). Daarnaast zijn er baten van opdrachtgevers en lezers (2023: 10%). Overige baten waaronder giften (2023: 4%) en een bijdrage van de Stichting Vrienden van de CBB (2023: 7%).

Het (verwachte) verloop van de totale baten en lasten van de CBB is als volgt (R=realisatie, P=prognose):

Analyse baten t.o.v. begroting (bedragen x € 1.000)

	Baten 2023	Begroting 2023	Verschil
Subsidies	€ 1.872	€ 1.784	€ 88
Derdenwerk en verkoopproducten	€ 236	€ 271	€ -35
Overige baten	€ 96	€ 112	€ -16
Bijdrage bevriende stichting	€ 154	€ 142	€ 12

In 2023 was sprake van hogere baten vanuit de KB, waaronder een loon- en prijscompensatie. Dit verklaart met name de positieve stijging t.o.v. de begroting. Het derdenwerk is in 2023 minder hard gegroeid dan verwacht, dit is te verklaren doordat er meer voor de KB is geproduceerd.

Bij de overige baten is er met name sprake van de giften van de lezers, donateurs en leden, deze zijn licht teruggelopen, daarnaast zijn er minder bijdragen ontvangen m.b.t. de bijbelprojecten. De bijdrage van de bevriende stichting is hoger dan begroot omdat er meer geproduceerd is inzake de eigen leescollectie.

Analyse lasten t.o.v. begroting (bedragen x € 1.000)

	Lasten 2023	Begroting 2023	Vershil
Personeelslasten	€ 1.353	€ 1.376	€ -23
Werk door derden	€ 76	€ 89	€ -13
Kosten materialen	€ 150	€ 189	€ -39
Afschrijvingen	€ 159	€ 151	€ 8
Overige bedrijfskosten	€ 561	€ 491	€ 70

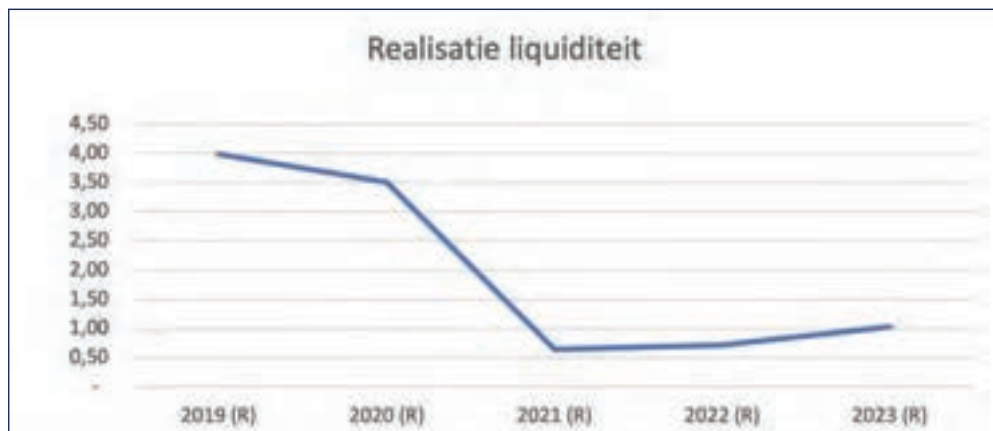
De personeelslasten zijn in 2023 lager uitgevallen door vertrek van personeelsleden. De hierdoor ontstane vacatures zijn in 2023 weer gedeeltelijk ingevuld. Daarnaast is het werk door derden lager uitgevallen. De kosten van de materialen zijn licht hoger uitgevallen door hogere productie. De afschrijvingen zijn hoger uitgevallen doordat de reliëfprinter in gebruik is genomen.

De overige organisatiekosten zijn gestegen door:

- Hogere dotatie aan de onderhoudsvoorziening: € 33.150
- Automatiseringskosten zijn lager uitgevallen: € -12.000
- Hogere reis en verblijfskosten i.v.m. buitenlandse projecten: € 8.000
- Voorlichtingskosten zijn lager uitgevallen: € -15.000
- Stijging van de portiekosten met € 8.000
- Stijging van accountantskosten: € 8.500

Kengetallen

De liquiditeit en solvabiliteit zijn indicatoren van de financiële positie van een organisatie. De liquiditeit laat de mate zien waarin een organisatie in staat is aan haar kortlopende verplichtingen te voldoen. Gedefinieerd als de verhouding tussen de vlottende activa en de kortlopende schulden (current ratio) is het verloop voor de CBB als volgt:

Met een liquiditeit van 1,03 heeft de CBB een relatief lage liquiditeit. De liquiditeit wordt echter voor een groot gedeelte bepaald door de subsidietoekenning van de KB. Deze wordt periodiek, aan het begin van het kwartaal overgemaakt. Voor 2023 betrof dit € 443.500 per kwartaal. De liquiditeit wordt gemeten aan het einde van jaar, waarbij de liquide middelen op het laagste punt zijn. De relatief hoge liquiditeit in voorgaande jaren kan worden verklaard door ontvangen legaten. Daarnaast heeft de CBB nog een bevriende stichting achter zich staan die in noodzakelijke gevallen zou kunnen (voor) financieren.

De solvabiliteit is een indicatie voor de financiële gezondheid van een organisatie op lange termijn. Gedefinieerd als de verhouding tussen het eigen en het totale vermogen is het verloop voor de CBB als volgt:

De solvabiliteit is licht toegenomen. Dit is te verklaren door het positieve resultaat over 2023 en de daling van de kortlopende schulden.

Het eigen vermogen staat ter vrije beschikking van de vereniging en is bedoeld om eventuele tekorten in de toekomst op te vangen en zo de (re)productie van identiteitsgebonden lectuur in aangepaste leesvormen op lange termijn veilig te stellen.

Beleggingen

Binnen de stichting CBB is er geen sprake van beleggingen.

STICHTING CBB

FINANCIEEL JAARVERSLAG 2023

BALANS

Alle bedragen in €

	<u>31 december 2023</u>	<u>31 december 2022</u>
ACTIVA		
Vaste activa		
<i>Materiële vaste activa (1)</i>		
Activa in uitvoering	-	193.562
Gebouwen en terreinen	73.165	84.012
Inventaris	<u>840.222</u>	<u>691.079</u>
	913.387	968.653
<i>Financiële vaste activa(2)</i>		
Overige vorderingen	524.168	500.392
Vlottende activa		
Vorraden (3)	52.225	47.373
<i>Vorderingen</i>		
Debiteuren (4)	30.407	55.442
Overige vorderingen (5)	<u>45.520</u>	<u>50.807</u>
	75.927	106.249
<i>Liquide middelen</i> (6)	186.576	151.411
Totaal activazijde	<u><u>1.752.283</u></u>	<u><u>1.774.078</u></u>

		<u>31 december 2023</u>	<u>31 december 2022</u>
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Stichtingsvermogen	(7)	1.065.165	998.675
Voorzieningen			
Groot onderhoud	(8)	366.261	330.432
Jubilea personeel	(9)	15.976	18.406
		<u>382.237</u>	<u>348.838</u>
Kortlopende schulden			
Schulden aan leveranciers		64.533	153.053
Belastingen en premies			
sociale verzekeringen	(10)	91.118	65.847
Overige schulden	(11)	149.231	207.665
		<u>304.882</u>	<u>426.565</u>
Totaal passivazijde		<u>1.752.283</u>	<u>1.774.078</u>

WAARDERINGSGRONDSLAGEN JAARREKENING

Algemeen

Van toepassing zijnde richtlijnen

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de richtlijn van de jaarverslaggeving C1 kleine organisaties zonder winststreven. Voor zover niet anders vermeld worden de activa en passiva opgenomen tegen de nominale waarde.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Grondslagen voor balanswaardering

Materiële vaste activa

Gebouwen en terreinen

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs of vervaardigingskosten, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs of vervaardigingskosten. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. De afschrijving op gebouwen bedraagt 2,5% de afschrijving op de verbouwingen bedraagt 10%.

Inventaris

De inventaris wordt gewaardeerd tegen aanschafwaarde onder aftrek van lineaire afschrijvingen op basis van de geschatte levensduur. De afschrijving op inventaris en inrichting bedraagt 10 tot 33⅓%.

Financiële vaste activa

Vorderingen

De vorderingen op en leningen aan deelnemingen alsmede de overige vorderingen worden opgenomen tegen nominale waarde, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen.

Vorraden

De voorraden worden gewaardeerd op basis van de historische kostprijs, waar nodig onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen.

Vorderingen

Vorderingen worden opgenomen voor de geamortiseerde kostprijs (nominale waarde). Bij de vordering op debiteuren is een voorziening dubieuze debiteuren in mindering gebracht. Deze voorziening is dynamisch bepaald. De vorderingen hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

Liquiditeitenbeheer

De liquide middelen betreffen het totaal van de aanwezige geldmiddelen op (spaar)rekeningen en deposito's die op korte termijn opzegbaar zijn. De CBB heeft geen gelden belegd in effecten zodat geen risico's zijn verbonden aan het liquiditeitenbeheer.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen hetzij de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Voorziening groot onderhoud

Voor verwachte kosten inzake onderhoud van panden, installaties e.d. wordt eveneens een voorziening gevormd, gebaseerd op een meer jaren onderhoudsplan. Voor uitgaven voor groot onderhoud wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren.

Voorziening jubileumuitkeringen

Op grond van de cao geldt een verplichting voor het uitbetalen van jubileumuitkeringen. Voor deze toekomstige verplichting is een voorziening opgenomen. De voorziening wordt per individuele medewerker berekend en betreft de contante waarde van de toekomstige jubileumuitkering. Hierbij wordt rekening gehouden met pensionering, vertrekkans en salarisontwikkeling.

Kortlopende schulden

Schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar worden aangeduid als kortlopend. Schulden worden niet gesaldeerd met activa. Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde.

GRONDSLAGEN VOOR RESULTAATBEPALING

Algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Dit houdt in dat het exploitatiesaldo wordt bepaald door de baten uit hoofde van de subsidies, vergoeding voor inbesteed werk, contributies en abonnementen en overige baten te verminderen met de lasten over het jaar op basis van historische kosten.

Nalatenschappen

Nalatenschappen worden verantwoord zodra een betrouwbare omvang van de schatting kan worden gemaakt. Conform richtlijn RjkC1.207. Hierbij wordt een consistente gedragslijn gehanteerd dat een betrouwbare inschatting aanwezig wordt geacht indien er geen risico meer bestaat op aanspraken van andere belanghebbenden en derden op de nalatenschap en de verdeling daarvan. Dit betekent dat indien in de akte van verdeling – of in incidentele gevallen een andere juridisch harde toekenning – voor of uiterlijk op 31 december van het boekjaar is gedateerd een nalatenschap wordt onderkend en moet worden verantwoord. Het moment van betrouwbare schatting kan bij bepaalde omstandigheden eerder liggen dan de akte van verdeling bijvoorbeeld indien het risico van claims door andere nabestaanden laag is en als het gaat om liquide middelen of andere activa zonder of met een beperkt waarderisico. De regel is dat als de nalatenschap in het boekjaar nog niet is onderkend deze ook niet mag worden verantwoord, ook als is er in het volgend boekjaar meer informatie beschikbaar. Voor reeds ontvangen voorschotten geldt de specifieke aanwijzing dat deze worden verantwoord in het jaar van ontvangst. De nalatenschappen worden doorgestort naar de stichting vrienden van de CBB.

Pensioenregeling

De pensioenregeling van de Vereniging CBB is een toegezegd-pensioenregeling, waarbij het ouderdomspensioen een middelloon bevat, en is ondergebracht bij het Pensioenfonds Openbare Bibliotheken (POB). Omdat de CBB gekwalificeerd wordt als een kleine rechtspersoon is, conform de RJ-richtlijnen voor kleine rechtspersonen, in de jaarrekening deze regeling verwerkt als een toegezegde bijdrageregeling, waardoor mogelijk niet alle risico's verbonden aan deze pensioenregeling tot uitdrukking zijn gebracht in deze jaarrekening. De lasten van de Vereniging betreffen de lasten over het boekjaar verbonden aan de verenigingsactiviteiten en -organisatie, rekening houdend met overlopende posten.

Beleidsregels toepassing WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) heeft de CBB zich gehouden aan de Beleidsregel toepassing WNT en deze als normenkader bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerd.

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

		<u>2023</u>	Begroting <u>2023</u>	<u>2022</u>
Baten				
Subsidies	(12)	1.872.178	1.784.479	1.680.368
Derdenwerk en verkoopproducten	(13)	235.847	270.823	259.362
Overige baten	(14)	96.001	111.800	102.067
Bijdrage bevriende stichting	(15)	154.022	142.746	121.813
		<u>2.358.048</u>	<u>2.309.848</u>	<u>2.163.610</u>
Lasten				
Personeelslasten	(16)	1.355.128	1.376.494	1.244.426
Werk door derden	(17)	76.605	89.274	69.266
Kosten materiaal	(18)	201.918	189.810	192.691
Afschrijvingen	(19)	159.772	150.696	148.749
Overige bedrijfskosten	(20)	510.695	490.928	792.264
Som der bedrijfskosten		<u>2.304.119</u>	<u>2.297.202</u>	<u>2.447.396</u>
Bedrijfsresultaat		<u>53.929</u>	<u>12.646</u>	<u>-286.786</u>
Financiële baten/lasten	(21)	14.134	6.500	5.391
Bijzondere baten en lasten				
Doorstorting legaten		-1.574	-	-454
Exploitatiesaldo		<u>66.490</u>	<u>19.146</u>	<u>-278.849</u>
Stichtingsvermogen				
Giften		59.510		
Bijdrage bevriende stichting		154.022		
Exploitatiesaldo na correctie		<u>-147.043</u>		
		<u>66.490</u>		

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

Meerjarige financiële verplichtingen

Contract kopieermachines en printers

De stichting CBB heeft een huurcontract afgesloten met Canon/PCI voor de huur van kopieermachines en printers. De looptijd van dit contract bedraagt 54 maanden en eindigt op 30 juni 2029. De verplichting bedraagt € 36.600 exclusief BTW per jaar.

TOELICHTING BEHORENDE TOT DE BALANS PER 31 DECEMBER 2023

Materiële vaste activa (1)

	Activa in uitvoering	Gebouwen en terreinen	Inventarissen	Totaal
Boekwaarde 1 januari 2023	193.562	84.012	691.079	968.653
Mutaties				
Bij: Investerings	-	-	298.068	298.068
Af: Deinvesteringen	193.562	-	-	193.562
Af: Afschrijvingen	-	10.847	148.925	159.772
Boekwaarde 31 december 2023	<u>-</u>	<u>73.165</u>	<u>840.222</u>	<u>913.387</u>

De verzekerde waarde van de gebouwen bedraagt EUR 3.530.000 en voor de inventaris EUR 3.135.000. Deze waardes zijn vastgesteld door Lengkeek taxaties in februari 2019.

De afschrijvingspercentages bedragen:

Gebouwen en terreinen 2,5% - 33,3%

Inventarissen 10% - 33,3%

Financiële vaste activa

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Overige vorderingen (2)		
Lening u/g Stichting Vrienden van de CBB	<u>524.168</u>	<u>500.392</u>

Er is geen aflossingsverplichting overeengekomen.

VLOTTENDE ACTIVA

	2023	2022
Vorraden (3)		
Braillepapier	23.851	27.043
Audiopennen	16.334	20.330
BAS speler	12.040	-
	<u>52.225</u>	<u>47.373</u>
Handelsdebiteuren (4)		
	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Debiteuren	30.407	55.442
Voorziening dubieuze debiteuren	-	-
	<u>30.407</u>	<u>55.442</u>
Overige vorderingen (5)		
Vooruitbetaalde bedragen	45.521	37.847
Omzetbelasting	-	12.962
	<u>45.521</u>	<u>50.809</u>

De vorderingen hebben een looptijd korter dan een jaar.

LIQUIDE MIDDELEN

Liquide middelen (6)

ING Zakelijke rekening	109.989	145.727
ING Vermogen spaarrekening	76.462	4.998
SNS Bank Zakelijk Sparen	-	-
Kas Ermelo	95	689
Mollie	30	-
	<u>186.576</u>	<u>151.414</u>

PASSIVA

EIGEN VERMOGEN

Stichtingsvermogen (7)

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Stand per 1 januari	998.675	1.277.523
Resultaatbestemming verslagjaar		
Giften	59.510	37.433
Bijdrage bevriende stichting	154.022	121.813
Exploitatiesaldo na correctie	<u>-147.043</u>	<u>-438.094</u>
Totaal saldo	<u>66.490</u>	<u>-278,848</u>
Stand per 31 december 2023	<u><u>1.065.165</u></u>	<u><u>998.675</u></u>

Het vermogen staat ter vrije beschikking van de stichting en is bedoeld om eventuele tekorten in de toekomst op te vangen en zo de (re)productie van identiteitsgebonden lectuur in aangepaste leesvormen op lange termijn veilig te stellen.

VOORZIENINGEN

Voorziening grootonderhoud (8)

Stand per 1 januari	330.432	30.403
Bij:	108.150	380.507
Af:	<u>-72.321</u>	<u>-80.478</u>
Stand per 31 december	<u><u>366.261</u></u>	<u><u>330.432</u></u>

Dit betreft een voorziening voor groot onderhoud voor het pand in Ermelo.

Voorziening voor jubileumuitkeringen (9)

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Stand per 1 januari	18.406	15.357
Bij:	746	3.049
Af:	<u>-3.176</u>	<u>-</u>
Stand per 30 december	<u>15.976</u>	<u>18.406</u>

Vanuit de cao volgt de verplichting tot het toekennen van een vergoeding bij het 25- en 40-jarig jubileum van werknemers.

KORTLOPENDE SCHULDEN

Belastingen en premies sociale verzekeringen (10)

Loonbelasting en premies	42.741	35.768
Pensioenpremies	34.407	30.079
Omzetbelasting	<u>13.970</u>	<u>-</u>
	<u>91.118</u>	<u>65.847</u>

Overige schulden (11)

Reservering vakantiegelden en dagen	101.935	89.005
Eindejaarsuitkering	-	4.452
Vooruitontvangen subsidies	-	69.431
Overige schulden	<u>47.292</u>	<u>44.776</u>
	<u>149.227</u>	<u>207.664</u>

TOELICHTING BEHORENDE TOT DE BATEN EN LASTEN OVER 2023

	2023	Begroting 2023	2022
BATEN			
Subsidies (12)			
Maatwerk consumenten	35.453	36.635	46.062
Algemene lectuur, productie gesproken boeken	620.126	619.750	603.305
Omwerken van kranten & Tijdschriften	745.617	742.662	736.115
Stichtingsdrukwerk KB	43.021	43.669	36.115
Themakisten	6.532	46.012	2.130
Consulenten	28.588	28.588	27.454
Samenleescollecties	152.735	132.748	144.772
Prijs- en looncompensatie/Overig	240.106	134.415	84.415
Subsidies*	<u>1.872.178</u>	<u>1.784.479</u>	<u>1.680.368</u>
Derdenwerk en verkoopproducten (13)			
Opbrengst derdenwerk	213.963	250.000	237.514
Opbrengst verkoopproducten	18.717	18.000	19.001
Opbrengst porti	3.166	2.823	2.847
	<u>235.847</u>	<u>270.823</u>	<u>259.362</u>
Overige baten (14)			
Institutionele giften	36.522	-	-
Grote giften incl. doorstorting legaten	4.074	29.765	37.433
Bijdrage bijbelprojecten SHS/funding	18.380	16.718	6.843
Hybride projecten	8.398	35.000	32.198
Contributies Vereniging	1.927	-	2.942
Particuliere giften	18.914	-	-
Giften lezers, donateurs en leden	2.738	25.317	17.643
Opbrengst abonnementen	5.048	5.000	5.008
	<u>96.001</u>	<u>111.800</u>	<u>102.067</u>

* Er is geen sprake van specifieke subsidievoorwaarden die vermeld dienen te worden

		Begroting	
	2023	2022	2021
Bijdrage Stichting Vrienden van de CBB (15)			
Bijdrage bevriende stichting	154.022	142.746	121.813
Totaal	154.022	142.746	121.813

LASTEN

Personeelskosten (16)

Salarissen	967.718	981.208	900.609
Sociale lasten	160.409	155.931	144.685
Pensioenlasten	137.595	146.776	136.190
Overige	89.406	92.579	62.92
	1.355.128	1.376.494	1.244.426

Op 31-12-2022 bedroeg het aantal werknemers in CAO verband, omgerekend naar volledige mensjaren 20,03 FTE. Het gemiddeld FTE over 2022 bedraagt 20.71.

Overige personeelslasten:	89.406	92.579	69.942
Arbodienst	3.294	4.062	4.124
Reiskosten woon-werk	20.036	16.777	15.978
Leaseauto	22.286	15.545	15.545
Catering	17.621	16.346	18.059
Bevordering deskundigheid	9.226	5.000	5.914
Werving en selectie	4.505	5.000	7.177
Personeelsactiviteiten	24.984	24.699	24.699
Mutatie verlofuren en jubilea	6.297	-	-30.364
Overige personeelskosten	-18.843	5.150	1.810

Werk door derden (17)

Vergoeding W.S.W.-ers	65.399	78.232	56.710
Stagevergoedingen	-	-	2.039
Vrijwilligers	11.206	11.042	10.517
	76.605	89.274	69.266

	Begroting		
	2023	2023	2022
Kosten materialen (18)			
Aankoop zwartdruk boeken	14.312	14.555	13.957
Aankoop zwartdruk tijdschriften	3.480	2.929	3.036
(Re)productie audio	21.984	22.225	27.610
(Re)productie braille	100.329	84.000	79.583
(Re)productie grootletter	53.742	55.349	58.303
Overige kosten materialen	8.071	10.752	10.202
	<u>201.918</u>	<u>189.810</u>	<u>192.691</u>
Afschrijvingskosten (19)			
Verbouwing / inrichting	10.847	10.847	14.184
Inventaris	16.219	15.362	11.202
Automatisering / administratie	5.792	5.426	5.473
Tekst productie	10.907	10.714	9.990
Tekst reproductie / reliëf werk	82.249	73.785	55.848
Tekst reliëf werk	-	-	22.164
Audio productie	29.625	30.456	26.334
Audio reproductie	3.201	3.201	3.201
Bibliotheekzaken / alg. zaken	932	905	353
	<u>159.772</u>	<u>150.696</u>	<u>148.749</u>
Overige bedrijfskosten (20)			
Huisvestingskosten	<u>235.967</u>	<u>207.493</u>	<u>516.444</u>
Dotatie voorziening groot onderhoud	108.150	75.000	380.507
Onderhoud	19.107	17.247	16.431
Gas, water en elektra	25.108	35.452	33.763
Schoonmaakkosten	58.057	60.000	66.939
Verzekeringen	17.949	17.256	15.749
Overige huisvestingskosten	7.596	2.538	3.055
Automatiseringskosten	<u>25.443</u>	<u>38.018</u>	<u>36.087</u>
Onderhoud hard- en software	22.637	34.741	33.087
Internetverbinding	2.805	3.277	3.182

	Begroting		
	2023	2023	2021
Onderhoud apparatuur	18.189	16.416	17.819
Onderhoud apparatuur Tekst	12.549	12.672	13.557
Onderhoud apparatuur Audio	3.852	3.095	3.057
Onderhoud overige apparatuur	1.788	649	1.205
Vervoerskosten	65.987	58.054	59.582
Reis- en verblijfskosten personeel	13.188	6.000	10.007
Reiskostenvergoeding vrijwilligers	52.710	52.054	49.575
Voorlichting/Marketing/Promotie/Acquisitie	35.261	50.000	39.838
Porti	20.259	12.138	11.721
Belastingen	9.214	8.997	8.735
Telefoon en telecommunicatie	5.847	5.809	5.324
Accountantskosten	29.300	20.806	25.738
Diverse kosten	65.318	73.197	70.794
Externe adviseurs	28.802	25.000	9.406
Kantoorartikelen/briefpapier	3.594	4.330	2.279
Drukwerk/kopieerkosten	-1.664	14.208	13.532
Bestuurs-/representatiekosten	22.005	15.701	14.954
Contributies/bijdragen	8.724	10.958	8.096
Research & Development + Project	-	-	2.346
Overige organisatiekosten	3.857	3.000	20.181
Totaal	510.695	490.928	792.264
Financiële baten en lasten (21)			
Rente baten	14.134	6.500	5.700
Rente lasten	-	-	-309
	14.134	6.500	5.391

	2023	Begroting 2023	2022
Bijzondere baten en lasten	<u>2023</u>	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Bijzondere lasten			
Doorstorting legaten	<u>-1.574</u>	<u>-</u>	<u>-454</u>
	<u>-1.574</u>		

Overige toelichtingen

Genormaliseerd resultaat

Het genormaliseerde resultaat van de CBB voor bijzondere baten en bijdrage bevriende stichting kan als volgt worden weergegeven:

	2023	2022
Exploitatiesaldo volgens de rekening van baten en lasten	66.490	-278.849
Af: Bijdrage bevriende stichting	154.022	121.813
Resultaat	<u>-87.532</u>	<u>-400.662</u>

Verbonden partijen

De vereniging CBB, Christelijke Bibliotheek voor Blinden en Slechtzienden, heeft beleidsbepalende invloed op de 'Stichting Vrienden van de Christelijke Blindenbibliotheek, Lectori Salutem'. Statutair is bepaald dat in het bestuur van voornoemde stichting in ieder geval drie leden van de vereniging zitting hebben.

De transacties met de stichting zijn in deze jaarrekening toegelicht onder de baten (bijdrage van bevriende stichting).

WNT-verantwoording

De WNT is van toepassing op stichting CBB, Christelijke Bibliotheek voor Blinden en Slechtzienden. Het voor de stichting CBB toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 223.000. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op de KB van toepassing zijnde regelgeving: Regeling bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren. Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Het individuele WNT-maximum voor de leden van het bestuur bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband.

in euro's	G.J. Cornet 2023	G.J. Cornet 2022
	directeur (tot 14-3-2023)	
Functiegegevens	bestuurder	directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1-1-2023 t/m 31-12-2023	1-1-2022 31-12-2022
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0000	1,0000
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 123.639	€ 118.880
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 14.730	€ 14.567
<i>Subtotaal</i>	€ 138.369	€ 133.447
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 223.000	€ 216.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terug ontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.
Totaal bezoldiging	€ 138.369	€ 133.447
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.

TOEZICHTHOUDENDE TOPFUNCTIONARISSEN

Gegevens 2023

in euro's	A. Noordergraaf 2023	R. Brouwer 2023	J.C. Wietsma- Kluifhout 2023
		bestuurslid (tot 14-03-2023)	bestuurslid (tot 14-03-2023)
	voorzitter bestuur (tot 14-03-2023)	daarna penningmeester	daarna secretaris
Functie gegevens	Raad van Toezicht	Raad van Toezicht	Raad van Toezicht
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1-1-2023 t/m 31-12-2023	1-1-2023 t/m 31-12-2023	1-1-2023 t/m 31-12-2023
Bezoldiging			
Beloning	€ 1.625	€ 1.000	€ 1.250
Belastbare onkostenvergoeding	€ 27	€ 28	€ 35
Beloningen betaalbaar op termijn	€ -	€ -	€ -
Subtotaal	€ 1.652	€ 1.028	€ 1.285
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 33.450	€ 22.300	€ 22.300
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terug ontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Totaal bezoldiging	€ 1.652	€ 1.028	€ 1.285
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

in euro's	T.G. den Dulk- Hofman 2023	W.A.A. van Slooten 2023	R.B. Slikkerveer 2023
	bestuurslid (tot 14-03-2023) daarna lid	bestuurslid (tot 14-03-2023) daarna lid	bestuurslid (tot 14-03-2023) daarna vicevoorzitter
Functie gegevens	Raad van Toezicht	Raad van Toezicht	Raad van Toezicht

Aanvang en einde functievervulling in 2023	1-1-2023 t/m 31-12-2023	1-1-2023 t/m 31-12-2023	1-1-2023 t/m 31-12-2023
---	----------------------------	----------------------------	----------------------------

Bezoldiging

Beloning	€ 1.125	€ 1.125	€ 1.125
Belastbare onkostenvergoeding	€ 36	€ 20	€ 28
Beloningen betaalbaar op termijn	€ -	€ -	€ -
Subtotaal	€ 1.161	€ 1.145	€ 1.153

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 22.300	€ 22.300	€ 22.300
---	----------	----------	----------

-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terug ontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
--	--------	--------	--------

Totaal bezoldiging	€ 1.161	€ 1.145	€ 1.153
---------------------------	----------------	----------------	----------------

Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Gegevens 2022

	A. Noordergraaf	R. Brouwer	J.C. Wietsma-
			Kluifhout
in euro's	2022	2022	2022

Functie gegevens	voorzitter bestuur	penningmeester bestuur	secretaris bestuur
-------------------------	--------------------	---------------------------	-----------------------

Aanvang en einde functievervulling in 2023	1-1-2022 t/m 31-12-2022	1-1-2022 t/m 31-12-2022	1-1-2022 t/m 31-12-2022
---	----------------------------	----------------------------	----------------------------

Bezoldiging

Beloning	€ 2.125	€ 1.125	€ 1.375
Belastbare onkostenvergoeding	€ 58	€ 100	€ 73
Beloningen betaalbaar op termijn	€ -	€ -	€ -
Subtotaal	€ 2.183	€ 1.225	€ 1.448

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 32.400	€ 21.600	€ 21.600
---	----------	----------	----------

-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terug ontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
--	--------	--------	--------

Totaal bezoldiging	€ 2.183	€ 1.225	€ 1.448
---------------------------	----------------	----------------	----------------

Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

in euro's	T.G. den Dulk- Hofman 2022	W.A.A. van Slooten 2022	R.B. Slikkerveer 2022
-----------	----------------------------------	-------------------------------	--------------------------

Functie gegevens	algemeen bestuurslid	algemeen bestuurslid	vicevoorzitter bestuur
-------------------------	-------------------------	-------------------------	---------------------------

Aanvang en einde functievervulling in 2023	1-1-2022 t/m 31-12-2022	1-1-2022 t/m 31-12-2022	1-1-2022 t/m 31-12-2022
---	----------------------------	----------------------------	----------------------------

Bezoldiging

Beloning	€ 1.250	€ 1.250	€ 1.250
Belastbare onkostenvergoeding	€ 37	€ 33	€ 52
Beloningen betaalbaar op termijn	€ -	€ -	€ -
Subtotaal	€ 1.287	€ 1.283	€ 1.302

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 21.600	€ 21.600	€ 21.600
---	----------	----------	----------

-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terug ontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
--	--------	--------	--------

Totaal bezoldiging	€ 1.287	€ 1.283	€ 1.302
---------------------------	----------------	----------------	----------------

Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

BEGROTING 2024

	<u>Begroting</u> 2024	<u>Begroting</u> 2025	<u>Begroting</u> 2026
Baten			
Subsidies Koninklijke Bibliotheek	1.907.553	1.964.779	2.023.723
Baten opdrachtgevers en lezers	256.560	280.192	306.181
Overige baten	100.000	103.000	106.090
Bijdrage Stichting Vrienden	187.008	196.573	206.821
	<u>2.451.121</u>	<u>2.544.545</u>	<u>2.642.815</u>
Lasten			
Kosten materialen	207.252	212.869	218.656
Afschrijvingen	171.601	174.719	164.908
Overige bedrijfskosten	474.299	490.237	507.932
Personeelskosten	1.529.396	1.592.326	1.639.253
Overige personeelslasten	48.450	49.903	51.401
	<u>2.430.997</u>	<u>2.520.054</u>	<u>2.582.149</u>
Bedrijfsresultaat	<u>20.124</u>	<u>24.491</u>	<u>60.666</u>
Rente baten	6.500	7.000	7.500
Rente lasten	-	-	-
	<u>6.500</u>	<u>7.000</u>	<u>7.500</u>
Exploitatiesaldo	<u>26.624</u>	<u>31.491</u>	<u>68.166</u>

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Koc@wan.nl
3772 MF Barneveld
Postbus 272
3770 AG Barneveld

T (0542) 40 85 00
F (0542) 40 81 41
barnveld@wan.nl
www.wan.nl
KvK nr. 00107895

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de Raad van Toezicht van de CBB, Christelijke Bibliotheek voor Blinden en Slechtzienden

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Stichting CBB, Christelijke Bibliotheek voor Blinden en Slechtzienden te Ermelo gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting CBB, Christelijke Bibliotheek voor Blinden en Slechtzienden per 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de in Nederland geldende Rjk C1 – Kleine organisaties zonder winststreven en de bepalingen bij of krachtens de WNT.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. de winst- en verliesrekening over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol WNT vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting CBB, Christelijke Bibliotheek voor Blinden en Slechtzienden zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o

Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met RJK C1 – Kleine organisaties zonder winststreven.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJK-Richtlijn C1 Kleine organisaties zonder winststreven en de bepalingen bij of krachtens de WNT. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten,

toelichten in de jaarrekening. De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, de bepalingen bij of krachtens de WNT, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn

gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Barneveld, 26 maart 2024

Van Ree Accountants

w.g.

M.A. Rozendaal RA

